

ЧЕРКАСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ №7
ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Методична розробка по темі:

***РУХЛИВІ ІГРИ З
ЕЛЕМЕНТАМИ
БАСКЕТБОЛУ***

Розробив:
Вчитель фізичного виховання
Юхимчук Сергій Олександрович

Черкаси
2015

РУХЛИВІ ІГРИ З ЕЛЕМЕНТАМИ БАСКЕТБОЛУ

Рухливі ігри призначені для удосконалення техніки виконання переміщень, ведень, передач, ловлі та кидків м'яча у баскетболі.

ПЕРЕДАЧА М'ЯЧІВ В КОЛОНАХ

Педагогічне завдання:

- 1) Удосконалювати вміння ловлі та передач м'яча.
- 2) Удосконалювати ведення м'яча.

Інвентар: баскетбольні м'ячі.

Підготовка до гри: Гравців розподіляють на 2-4 рівні за кількістю гравців команди, бажано не менше ніж 5-6 осіб. Кожна команда шикується паралельно іншій команді на відстані 1,5-2 м в колону по одному за лінією старту. Капітан кожної команди стоїть попереду колони і тримає в руках баскетбольний м'яч.

Хід гри: За сигналом капітани починають передавати м'яч над головою гравцям, які стоять в колонах останніми. Останній гравець, отримавши м'яч, застосовуючи ведення справа, оббігає свою колону, стає на її чолі і передає м'яч знову і т.д.

Коли на початку колони знову опиниться капітан, він піднімає м'яч над головою, що свідчить про завершення гри.

Варіанти: 1. Передачу м'яча можна виконувати „змійкою”: перший - над головою, другий - між ногами і т.д.

2. Теж саме, але м'яч передається збоку, один - справа, інший - зліва і т.д.

3. Ведення виконувати „змійкою”, обводити

одного гравця справа, іншого зліва і т.д.

Правила:

1. Забороняється перекидати м'яч через кілька гравців.
2. Гравець, який випустив м'яч, повинен сам його спіймати, повернутися на своє місце і продовжувати гру.

ПЕРЕДАВ – СІДАЙ

Педагогічне завдання:

1. Удосконалювати передачу, ловлю та ведення м'яча.

Інвентар: баскетбольні м'ячі по кількості команд.

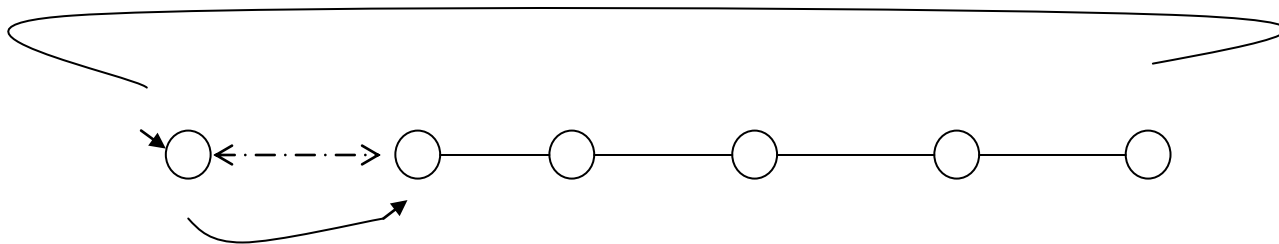
Підготовка до гри: Гравців розподіляють на 2-4 рівні за кількістю команди і шикують у колони по одному, які розташовуються паралельно одна від одної на відстані 1,5-2м. З кожної команди призначається один ведучий, який з м'ячем в руках стає навпроти своєї команди на відстані 4-5м.

Хід гри: За сигналом, ведучий починає передавати м'яч (визначеним способом: двома руками від голови, двома руками від грудей, однією від плеча) першому гравцеві своєї команди. Гравець, отримавши м'яч, повертає його ведучому і присідає. Передачі продовжують інші гравці. Останній гравець, спіймавши м'яч, справа від колони застосовуючи ведення, біжить на місце капітана, який в цей час встає першим у своїй колоні. Гра продовжується, поки капітан не підніме м'яч вгору.

Перемагає команда, яка першою виконає завдання.

Правила: 1. Не можна пропускати свою чергу на передачу.

2. Гравець, якому не вдалося спіймати м'яч, повинен підібрати його, повернутися на своє місце у колону і продовжити передачу.

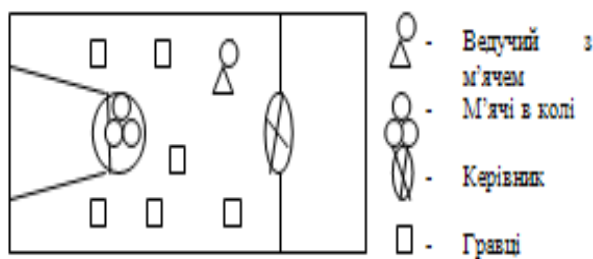

САЛКИ З ВЕДЕННЯМ М'ЯЧА

Педагогічне завдання: Удосконалювати ведення м'яча.

Інвентар: баскетбольні м'ячі.

Підготовка до гри: В грі приймають участь 10-15 гравців, на половині баскетбольного майданчика. В середину кола штрафного майданчика складаються баскетбольні м'ячі по кількості на 3-4 м'яча менше ніж всіх

гравців.

Призначається ведучий з м'ячем в руках. Інші гравці довільно розташовуються в межах майданчика.

Хід гри: За сигналом керівника, ведучий, застосовуючи ведення, намагається вільною рукою доторкнутися до одного з гравців, які тікають від нього. Якщо він доторкнувся до когось, то гравець, якого він торкнув, швидко бере один з м'ячів, які знаходяться в колі, і починає, також застосовуючи ведення, допомагати першому ведучому, таким чином стає два ведучих і т.д.

Закінчується гра, коли м'ячів в колі не залишається. Перемагає той, хто залишився без м'яча.

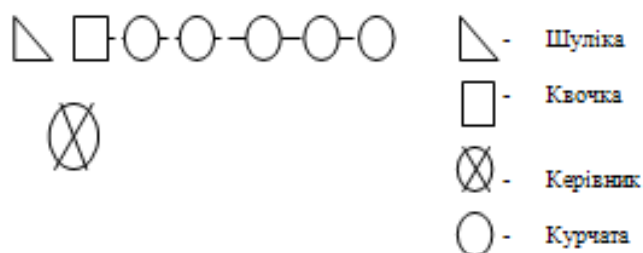
Правила:

1. Не можна вибігати за межі майданчика.
2. Не можна торкати гравця без застосування ведення.

ШУЛІКА ТА КВОЧКА

Педагогічне завдання: Удосконалювати переміщення

Підготовка до гри: В грі приймають участь 8-10 гравців, один з гравців нападаючий – „шуліка”, інший захисник - „квочка”, решта – „курчата”, які стають по одному і кожний міцно тримає попереднього за пояс. Попереду цієї колони стає „квочка”.

Хід гри: За сигналом керівника „шуліка”, за допомогою обманних рухів та стрімких переміщень, намагається доторкнутися рукою останнього гравця у колоні. „Квочка”, поставивши руки в боки, перешкоджає його діям. Коли „шуліці” вдалося доторкнутися до останнього „курча”, призначаються нові „шуліка” та „квочка”. Гра продовжується.

У кінці гри відмічаються найспритніші „шуліка” та „квочка”.

Правила:

1. Гравці (квочка та курчата) не повинні роз'єднуватись. Якщо у цей момент „шуліка” торкнеться до останнього „курчати”, він також вважається спійманим.

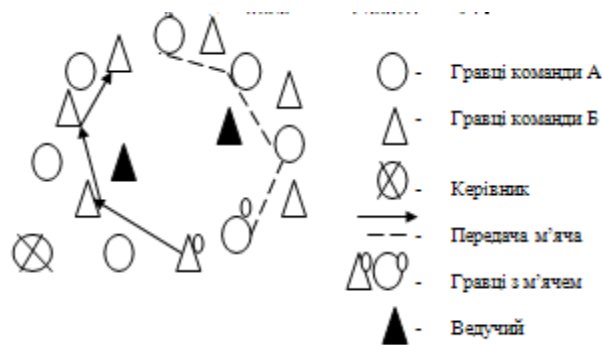
НЕ ДАВАЙ М'ЯЧА ВЕДУЧОМУ

Педагогічне завдання:

- 1) Удосконалювати переміщення та передачі.
- 2) Сприяти розвитку кмітливості, швидкості і спритності.

Інвентар: баскетбольний м'яч.

Підготовка до гри: В грі приймають участь від 5 до 12 гравців. В залежності від підготовки гравців та педагогічного завдання призначається від 2 до 4 ведучих. Гравці стають в коло на відстані 2-3 м. Ведучі стають в середину кола. Гравцям в колі дають м'яч.

Хід гри: Гравці починають передавати м'яч між собою, ведучі, які вільно переміщуються в колі, намагаються доторкнутися до нього. Якщо ведучому це вдається, він міняється місцем з гравцем, який на цей час робив передачу, або утримував його останнім.

Грають певний час. Відзначаються гравці, які не були ведучими.

Варіант: Ведучий може торкатися не тільки м'яча, але і гравця, який на цей час його контролює.

Правила: 1. Якщо м'яч вилетів із кола і ведучий наздогнав його першим, то ведучим стає гравець, який тримав його останнім.

2. Гравці після початку гри теж можуть вільно переміщуватись в межах кола для отримання передачі.

М'ЯЧ В КОЛІ

Педагогічне завдання:

1. Удосконалювати ловлю та передачу м'яча.
2. Сприяти розвитку швидкості та спритності.

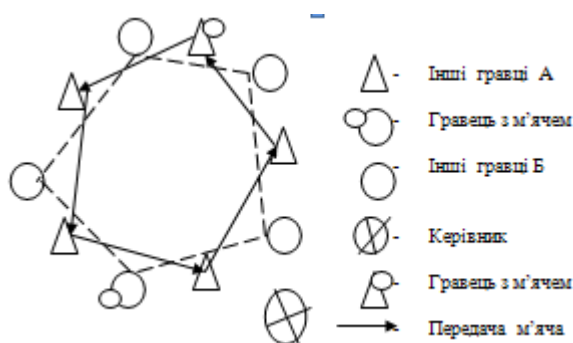
Підготовка до гри: В грі приймають участь від 6 до 14 гравців. Гравці діляться на 2 рівні за кількістю команди, стають в коло через одного на

відстані 1,5-2 м один від одного. У двох гравців протилежних команд, які стоять один напроти одного по діаметру кола, у руках по м'ячу.

Хід гри: За командою, гравці починають передавати м'яч вправо або вліво гравцям своєї команди якомога швидше.

Виграє команда, якщо її м'яч наздогнав або випередив м'яч команди супротивника.

Після цього м'ячі знову розташовуються по діагоналі.

Правила: 1. М'яч передається тільки ближньому гравцю своєї команди.

БОРОТЬБА ЗА М'ЯЧ

Педагогічне завдання:

- 1) Удосконалювати навички в передачах м'яча.
- 2) Удосконалювати переміщення в баскетболі.
- 3) Сприяти розвитку швидкості та спритності.

Інвентар: 2 баскетбольні м'ячі.

Підготовка до гри: В грі приймають участь від 10 до 20 гравців. Від цього залежить розмір майданчика 15×15 (20×20)м. Гравці розподіляються на 2 рівні за чисельністю команди. Форма гравців повинна відрізнитися за кольором. Капітани знаходяться в центрі, решта гравців довільно розташовуються по майданчику.

Хід гри: Викладач підкидає м'яч між капітанами, які однією рукою (як в баскетболі) намагаються відбити його гравцям своєї команди. Заволодівши м'ячем, гравець передає його своїм партнерам по команді так, щоб уникнути заволодіння ним гравцями іншої команди, які в свою чергу прагнуть перехопити або вибити м'яч.

Завдання полягає у тому, щоб гравці однієї команди зробили 10 (5) передач поспіль. Команда, яка виконала завдання, отримує очко, а гра знову починається з центру майданчика, кидком між капітанами. Перемагає команда, яка отримає більше очок.

Правила:

1. Гра проводиться за правилами баскетболу.
2. Якщо м'яч у гравців однієї команди перехоплено, загальна кількість передач цієї команди анулюється і підрахунок починається після наступного оволодіння м'ячем.

Варіанти:

1. Підраховувати загальну кількість передач.
2. Підраховувати найбільшу кількість передач з однієї сторони.

САЛКИ – ВИРУЧАЛКИ

Педагогічне завдання:

- 1) Удосконалювати навички в передачах м'яча.
- 2) Сприяти розвитку швидкості та спритності.

Інвентар: баскетбольний м'яч.

Підготовка до гри: В грі приймають участь 8-12 гравців, на половині майданчика. Вибирається ведучий, який стає посередині майданчика. Решта гравців довільно розташовуються на майданчику і передають м'яча між собою.

Хід гри: Ведучий піднімає руку і промовляє „Я – салка!” після чого починає ловити гравців, які розбігаються від нього в межах майданчика, передаючи м'яч між собою, намагаючись як найшвидше передати м'яч гравцю, за яким гониться „салка”. Гравець, до якого „салка” торкнувся рукою, і який в цей момент не отримав м'яча стає „салкою”.

Правила:

1. Ведучий починає ловити гравців тільки після того, як підніме руку і промовить слова.
2. Не можна ловити гравця, який володіє м'ячем.
3. Не можна тримати м'яч в руках більше 3 секунд.
4. Ведучий не може стояти біля гравця який володіє м'ячем, він повинен почати ловити іншого гравця.
5. Гравцям заборонено вибігати за межі майданчика (він стає „салкою”).

Варіанти:

- а) збільшення кількості м'ячів;
- б) збільшення кількості ведучих.

САЛКИ М'ЯЧЕМ

Педагогічне завдання:

- 1) Удосконалювати вміння ловлі та передач м'яча в баскетболі.
- 2) Удосконалювати вміння переміщень.

Інвентар: баскетбольний м'яч.

Підготовка до гри: Гравців розподіляють на 2 команди, рівні по кількості і які відрізняються за кольором форми. Кількість команд складає від 5-6 осіб до 10-12. Майданчик повинен бути, в залежності від кількості гравців, від 15×15 до розмірів баскетбольного майданчика. Одна з команд за жеребкуванням отримує баскетбольний м'яч, інша довільно розміщується на майданчику.

Хід гри: За сигналом керівника команда, яка отримала право першою володіти м'ячем, за допомогою переміщень та передач м'яча намагається доторкнутися м'ячем до будь-якого гравця іншої команди, не випускаючи його з рук. Гравець, до якого доторкнулися м'ячем, залишає межі майданчика.

Гра триває до того часу, поки всі гравці команди-суперниці не залишать майданчик.

Викладач відмічає час, за який команда спіймала усіх гравців, і передає м'яч іншій команді.

Правила:

1. Гра починається за сигналом керівника.
2. М'яч можна тільки передавати (не застосовувати ведення).
3. Не можна м'яч кидати, він повинен знаходитися в руках.
4. Не можна вибігати за межі майданчика.

Варіанти:

1. Гру можна проводити певний час (від 1 до 5 хвилин), підраховуючи кількість гравців, які вибули.
2. Гру можна проводити, починаючи з пари гравців, які володіють м'ячем. Коли вони спіймають першого гравця, він стає до їхньої команди, потім

третій, четвертий і т. д. Поки не залишиться останній гравець, який і стає переможцем.

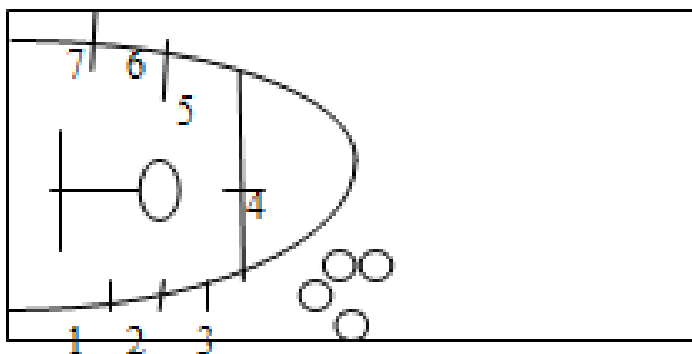
ХТО ТОЧНІШЕ І СПРИТНІШЕ

Педагогічне завдання:

1) Удосконалювати техніку виконання кидків в корзину в баскетболі.

Інвентар: два баскетбольних м'ячі.

Підготовка до гри: Гравців поділяють на 2 команди, рівних за кількістю, від 10-12 осіб. Гра проводиться на 2 кільця розміченого баскетбольного

майданчика. Гравці кожної команди шикуються в колону по одному перед позначкою свого штрафного майданчика, у першого – м'яч.

Хід гри: По сигналу викладача команди по черзі починають (обумовленим способом) кидати м'яч у кошик. При вдалий спробі команда переходить на другу, третю, ... позначку. Виграє команда, яка першою зробить вдалий кидок з останньої позначки.

Правила: 1. Робити кидки тільки по черзі. Якщо гравець зробив влучний кидок, наступний гравець і всі інші починають кидати з іншої позначки знову ж до влучного кидка і т. д.

Варіанти: 1. Можна проходити всі позначки 2 рази в зворотному напрямку. В цьому випадку перемагає команда, яка першою повернулася на першу позначку і зробила з неї вдалий кидок.

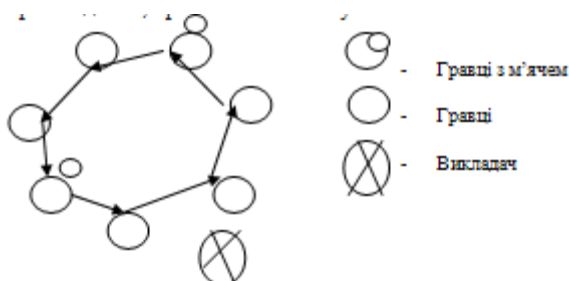
ГОНКА М'ЯЧІВ В КОЛІ

Педагогічне завдання:

- 1) Удосконалювати вміння ловити та передавати м'яч.
- 2) Виховувати спритність, швидкість.

Інвентар: два – чотири баскетбольних м'яча.

Підготовка до гри: В грі приймають участь від 8-10 до 15-16 гравців. Всіх гравців розташовують в коло на відстані 1м один від одного. Гравці, які знаходяться по діаметру, один проти одного, тримають по м'ячу.

Хід гри: За сигналом викладача гравці починають швидко (обумовленим способом) передавати м'яч своєму сусіду вправо, вліво (за вказівкою викладача).

Програє той, у кого одночасно опиниться два м'ячі.

Правила:

1. Передавати м'яч тільки тому гравцю, який стоїть поруч.
2. Той, хто загубить м'яч, повинен підняти його, зайняти своє місце і продовжувати передачі.

Варіанти: В залежності від кількості гравців та рівня їх підготовки, в гру можна включати до 5 м'ячів.

ЗАНЕСИ М'ЯЧ ЗА ЛІНІЮ

Педагогічне завдання:

- 1) Удосконалювати техніку виконання переміщення, ведення, передач м'яча в баскетболі.
- 2) Сприяти розвитку швидкості, спритності.

Інвентар: баскетбольний м'яч.

Підготовка до гри: Гра проводиться на баскетбольному або гандбольному майданчику. Гравців розподіляють на дві рівні команди з різною за кольором формою.

Хід гри: Гра проводиться за правилами баскетболу, але замість влучання у кошик гравці повинні занести та покласти м'яч за лицьову лінію. За це нараховується одне очко. Гра проводиться певний час, переможець визначається за найбільшою кількістю набраних очок.

Правила:

1. Команда, яка володіє м'ячем, втрачає його, коли до нападаючого, що контролює м'яч, доторкнеться захисник. Нападаючий повинен покласти м'яч на підлогу, він вводиться в гру з цього місця гравцем іншої команди.
2. М'яч обов'язково треба покласти за лицьову лінію.
3. Якщо м'яч кинуту, то із-за лицьової його вводять гравець іншої команди.

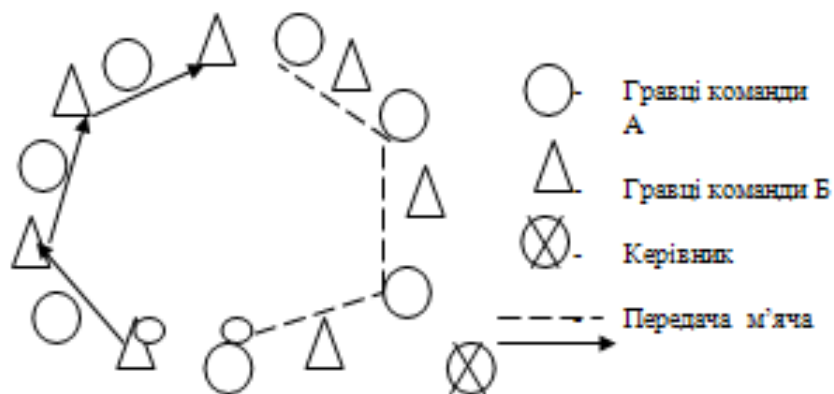
М'ЯЧ В КОЛІ

Педагогічне завдання:

- 1) Удосконалювати вміння ловлі та передачі м'яча в баскетболі.
- 2) Сприяти розвитку координації та швидкості.

Інвентар: 2 баскетбольних м'яча

Підготовка до гри: В грі приймають участь від 8-10 до 15-16 гравців. Гравці стають в коло на відстані 1,5 – 2 м один від одного і розраховуються на перші та другі номери. Перші номери – це одна команда, другі – інша. Двох гравців з протилежних команд які знаходяться поруч призначають капітанами і дають їм по м'ячу.

Хід гри: По сигналу капітани починають передавати м'яч по колу – один вправо, інший - вліво своїм ближнім гравцям, тобто через одного. М'ячі передають до тих пір, поки вони не повернуться до капітанів. Отримавши м'яч, капітани піднімають руки з м'ячем до гори. Перемагає команда, яка зуміла швидше передати м'яч по колу.

Правила:

1. М'яч можна передавати тільки ближньому сусіду зі своєї команди.
2. Якщо хтось з гравців втратив м'яч, або м'ячі зіткнулись в повітрі, то гравець або гравці після передач яких ці м'ячі зіткнулись, повинні швидко взяти м'ячі і стати на свої місця, та продовжити гру.

Варіанти:

1. Передачу м'ячів можна проводити кілька разів поспіль (по домовленості) 2,3 кола.
2. М'яч отримують ті гравці, які знаходяться на протилежних сторонах кола. По сигналу починається передача в одну сторону. Виграє команда чий м'яч «дожене» м'яч суперника.

НАВВИПЕРЕДКИ З М'ЯЧЕМ

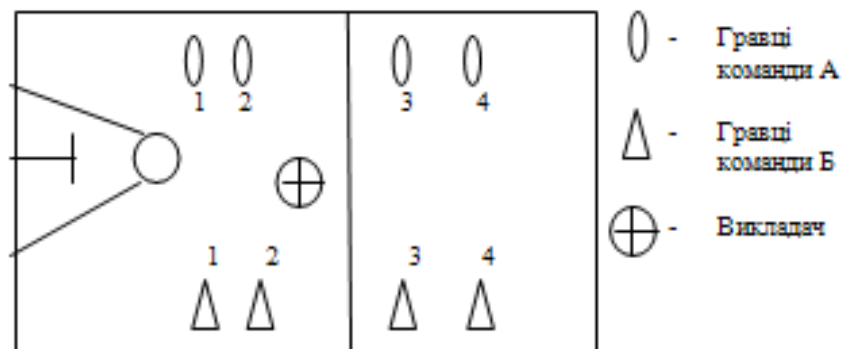
Педагогічне завдання:

- 1) Закріпити техніку виконання передач.
- 2) Сприяти розвитку швидкості реакції.

Інвентар: баскетбольний м'яч.

Підготовка: В грі приймають участь 12-24 особи. Гравці шикуються в шеренгу по бокових лініях обличчям до середини. Одна команда

знаходиться справа, інша зліва. Відстань між гравцями 2-3 кроки. Гравці розраховуються по порядку.

Хід гри: Викладач кидає м'яч в щит і викликає будь – який номер. Обидва гравця під цим номером вибігають вперед і намагаються оволодіти м'ячем. Той, кому це вдалось, робить передачу останньому гравцю своєї команди, який передає його по шерензі далі (з рук в руки). Гравець який не зумів оволодіти м'ячем, оббігає гравців своєї шеренги з лівої сторони, намагаючись випередити м'яч, який передають гравці іншої команди. Якщо гравець, який біжить і фінішує в кінці шеренги раніше м'яча, то очко нараховується його команді. Інша команда також отримує очко за те, що гравець її команди оволодів м'ячем. Якщо фінішував перший м'яч, то команді зараховується 2 очки.

Потім викладач викликає інші номери. Гравці які прийняли участь в боротьбі за м'яч, стають на свої місця. Виграє команда, яка набрала більше очок.

Правила:

1. Гравець, який втратив м'яч, повинен повернутись на місце і продовжувати передачі.

Список використаної літератури

1. Басскаков А.А., Бергер Я.С., Зедгенидзе В.И. Спортивные и подвижные игры. Учебник для техникумов физической культуры. – М.:ФиС.,1984.
2. Былеева Л.В., Коротков И.М. Подвижные игры. Учебное пособие для институтов физической культуры. - М.:ФиС.,1982.
3. Былеева Л.В., Коротков И.М. Подвижные игры. Практический материал: Учебное пособие для студентов вузов и факультетов физической культуры. - М.: СпортАкадемПресс, 2002.
4. Васильков Г.А., Васильков В.Г. От игры – к спорту. - М.:ФиС.,1985.
5. Вильчковский Е.С. Подвижные игры в детском саду.- М.:ФиС.,1979.
6. Галицкий А., Переплетчиков Л. Путешествие в страну игр.- М.:ФиС.,1971.
7. Геллер Е.М., Коротков И.М. Веселые старты.- М.:ФиС.,1978.
8. Демчишин А.А., Артюх В.М., Демчишин В.А., Фалес І.Г. Рухливі та спортивні ігри в школі. – К.: Освіта.,1992.
9. Демчишин А.А., Мухин В.Н., Мозола Р.С. Спортивные подвижные игры в физическом воспитании детей и подростков. – К.: Здоров'я., 1989.
- 10.Коротков И.М. Подвижные игры в занятиях спортом. –М.:- ФиС.,1971.
11. Коротков И.М. Подвижные игры в школе. В помощь учителю физкультуры –М.:-Просвещение.,1979.
- 12.Коротков И.М. Подвижные игры во дворе. –М.:-ФиС.,1987.
- 13.Чумаков П.А. Спортивные и подвижные игры. Учебное пособие для институтов физической культуры. –М.:-ФиС.,1970.
- 14.Яковлев В.Г. , Ратников В.П. Подвижные игры. Учебное пособие для студентов факультетов физического воспитания педагогических институтов.– М.:-Просвещение.,1977.